

VIDEO IN FILM

Eksperiment v gibljivih slikah

✎ Maja Šučur

S performansom Luke Prinčiča se nočijo v Slovenski kinoteki začenja prvi festival eksperimentalnih avdiovizualnih praks V-F-X Ljubljana. Tuji in domači gostje bodo tri dni pretresali razmere, v katerih nastajajo, se snemajo in prikazujejo filmska ter videoeksperimentalna dela.

Mednarodni festival eksperimentalnih avdiovizualnih praks V-F-X (video-film-eksperiment) Ljubljana je nastal z namenom, da se začne prebojno avdiovizualno ustvarjanje tudi pri nas vrednotiti tako, kot to počnejo v eksperimentu bolj naklonjenih okoljih. »Izhodišče predstavlja arhiv eksperimentalnega filma, videa in novomedijskih praks Postaje DIVA, ki deluje v sklopu Zavoda SCCA – Ljubljana. Opažamo namreč, da je v javnosti poznavanje teh praks še vedno premajhno,« pojasnjuje ena od kuratoric Vesna Bukovec. Zato so še toliko bolj veseli poglobljenega sodelovanja s Slovensko kinoteko.

Spodbuditi domačo ustvarjalnost

Eden od ključnih ciljev festivala je domače ustvarjalce spodbuditi k ustvarjanju in jim omogočiti prostor za predstavitev njihovih del, ob tem pa bi radi odprli tudi problematiko podhranjenosti financiranja tovrstne produkcije. »Na Slovenskem filmskem centru (SFC) so umaknili postavko sofinanciranja eksperimentalnih filmov, na kulturnem ministrstvu pa lahko dobijo posamezni avtorji potencialno zgolj minimalna sredstva za razstavo, ne pa za produkcijo takega dela,« dodaja, zato bo del prve edicije festivala namenjen tudi

predstavitvi dobrih praks iz tujine.

Po hibridnem avdiovizualnem performansu *trans.fail* glasbenika, performerja in intermedijskega umetnika Luke Prinčiča bo nočijo sledila še predstavitev avstrijske distribucijske hiše za eksperimentalni film in video *sixpackfilm*. »Že leta 1999 so bili kot neprofitna organizacija ustanovljeni z namenom spodbujanja distribucije avstrijske filmske in videoumetnosti doma in v tujini, česar mi pravzaprav nimamo, še najbližje je SFC,« pravi kuratorica. Okoli 2000 naslovov imajo v arhivu, med drugim klasike avstrijske avantgarde, tako da si bo denimo ob filmih Mare Mattuschka mogoče ogledati tudi posnetek enega najslavnejših performansov v avstrijski povojni zgodovini *Umetnost in revolucija*.

Dobre prakse iz tujine

Jutrišnji festivalski dan prinaša okroglo mizo *Prostor in čas za eksperiment*, na kateri bo Varja Močnik s pomočjo domačih gostov poskušala identificirati težave slovenskih ustvarjalcev pri nastajanju eksperimentalnih filmov, tuji gostje pa bodo predstavili svoje poglede. Eden od sodelujočih bo Anže Peršin, slo-

venski producent, ki že leta deluje na Portugalskem, pozno popoldne bo denimo predstavil tudi lastno produkcijsko platformo *Stenar Projects*, ki se posveča zgolj umetniškemu filmu. Večer se bo sklenil s knjižnico arhiva *Postaje DIVA*, saj bo ponudil pregled različnih formalnih pristopov v zadnjih štiridesetih letih pri nas (Miha Vipotnik, Neven Korda, Borut Savski, Uršula Berlot, Nataša Prosenč Stearns ...).

V festivalski petek bo publiko s projekcijskim performansom *desktop_cinema* povabil ameriški neodvisni kurator in publicist Greg de Cuir Jr., ki med drugim bedi nad beograjskim festivalom *Alternative Film/Video*. »Filme in videe po svojem izboru bo predvajal naravnost z računalnika, publika bo tako gledala njegovo namizje, on pa bo sproti gradil napetost z deli na temo ameriške estetike hipopa in gibanja Življenja temnopolnih štejejo (Black lives matter),« še dodaja kuratorica. Piko na i bo z nekaj svojimi kratkimi filmi dodala večkrat nagrajena režiserka Ema Kugler; to bo tudi napoved njene velike retrospektive v Slovenski kinoteki jeseni. x

Danes zvečer si bo med drugim mogoče ogledati film *Pari* (1972) priznane slikarke Marie Lassnig. 📷 arhiv Slovenske kinoteke